

den tegenstander, waarin deze zich geenszins herkent, en waant dan zeer stevig te staan.

Wat innerlijk losgemaakt van het gepleegde, in het verleden liggende kwaad, slechts beteekenis heeft om iets in de toekomst te bereiken, als inenting om crimineele pokken te voorkomen, — wordt niet door mij bedoeld wanneer ik zeg, dat met het begrip van schuld ook wegvalt dat van straf.

Dan toch versta ik straf als een wegens toerekenbaar kwaad verdiend en opgelegd leed.

De samenhang tusschen schuld en straf, en het begrijpen van een lijden in de straf, kan naar de algemeene-opvatting moeielijk geloochend worden; en schijnt ook door de etymologie te worden gestaafd ²⁵⁸).

Met opzet voeg ik beide kenmerken — schuld en lijden — saam. Immers allen, die de straf geheel of ten deele als middel van *generale* preventie beschouwen, moeten daarin wel opnemen het element van leed ²⁵⁹), wat bij wie alleen aan *speciale* preventie denken, zelfs niet altijd noodig is.

Maar het leed aangedaan om anderen af te schrikken rust niet op *schuld*. Veeleer zijn het juist, die de schuld loochenen, en evenwel een leed willen opleggen, die tot de generale preventie hun toevlucht nemen.

In waarheid ontbreekt het begrip van straf reeds lang in allerhande theorie.

Het wordt gemist in de theorie van VON FEUERBACH (1775—1833), volgens STAHL den „Repräsentant des neuern philosophischen Kriminalrechts,” ²⁶⁰) en wiens theorie ook in onze dagen zoo verbreid is. VON FEUERBACH laat de straf los, voorzoover hij, — en dit staat bij hem op den voorgrond, — de strafbedreiging wil laten werken als middel om af te houden van het kwaad, en de straf noodig acht om der wet deze kracht te doen behouden, zoodat de straf inderdaad bedoelt *het voorkomen van het nadeel der straffeloosheid* onder het publiek.

Eigenlijk had de strafbedreiging het kwaad moeten beletten. Het is in zekeren zin hinderlijke misrekening, als het kwaad nochtans uitbreekt; een lastig geval. In den grond was niet bedoeld te straffen. Maar wordt het bedreigde leed niet toegepast, waarvoor op zich zelf weinig reden is, dan gaat het als in zoo

geen
generale
speciale
preventie

Straf voorkomt
van delict
(2 weke-
strafes)